

Inspraak commissie strategische opgaven 22 mei – [REDACTED]

Mijn naam is [REDACTED] Ik ben een bezorgde burger uit Zaamslag.

Geachte gedeputeerde en provinciale staten. Ik heb de afgelopen maanden aan de zijlijn gestaan van de keuze voor meer kerncentrales in Zeeland, zoals de meeste Zeeuwen. Als ik me nu hier niet tegen uitspreek dan heb ik daar waarschijnlijk altijd spijt van. Ik heb meerdere documenten doorgenomen die ten grondslag liggen aan de keuze voor kerncentrales in Zeeland. Waaronder de notitie reikwijdte en detailniveau (de NRD) en de reactienota op de zienswijzen op de concept NRD. Hoewel er wordt gesproken over de risico's van overstromingen en incidenten wordt het effect van de normale bedrijfsgang van de kerncentrale op de gezondheid van de mensen nauwelijks besproken. Daarom wil ik graag de aandacht vestigen op het volgende. De studie in de bijlage betreft een verzamelstudie van 47 verschillende studies, van 175 kerncentrales uit 17 landen met een pool van 480.000 medewerkers van kerncentrales en 7,5 miljoen inwoners. Ik hoop dat u deze allemaal heeft kunnen lezen, of nog nader wilt bestuderen. In deze studie is bekeken of er een toename is van het risico op kanker voor inwoners binnen een straal van 30 km van een kerncentrale en voor medewerkers van een kerncentrale. Uit deze studie blijkt dat inwoners binnen een straal van 30 km, 5% meer kans hebben op 'alle vormen van kanker', 17% meer kans op schildklierkanker en 9% meer kans hebben op leukemie. Medewerkers van kerncentrales hebben een 5 keer hogere kans op een specifieke vorm van kanker genaamd 'Mesothelioom'. Kinderen onder de 5 jaar zijn gevoeliger voor kanker dan volwassenen en lopen het grootste risico op kanker door straling van de kerncentrales, de studie specificeert dit echter niet nader.

In onze kernenergiewet, waar in de NRD naar verwezen wordt als het gaat om eisen om mens en milieu te beschermen, wordt verwezen naar het 'besluit veiligheidsnormen stralingsbescherming' waarin 1 millisievert (mSv) stralingsdosis voor de omgeving als veilige grens wordt opgenomen. De 1 mSv wordt ook internationaal als norm aangehouden. Uit het onderzoek blijkt echter dat de genoemde risico's op kanker al optreden bij een straling die 100 keer zo laag ligt, namelijk 0,01 mSv. Het Rijk wil ons in Zeeland dus aan een 100 keer hogere stralingsdosis blootstellen dan de dosis van 0,01 mSv die al schadelijk blijkt. Verwijzingen van het Rijk naar deze norm in de kernenergiewet om zorgen over straling weg te nemen, zoals te verwachten is in het Mer, zijn daarom niet toereikend om ons te beschermen tegen gezondheidseffecten. Het zal me trouwens verbazen wanneer van de honderden rijksambtenaren niemand dit onderzoek kent.

Het onderzoek beslaat een straal van 30 km waarbinnen een verhoogd risico op kanker optreedt. Dus ongeacht of de kerncentrale in Borssele komt of in de Paulinapolder hebben alle mensen in Vlissingen, Middelburg, Goes en Terneuzen, Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland, Zeeuws-Vlaanderen en een groot deel van Tholen straks een verhoogde kans op kanker. Dit bovenop het feit dat de meeste Zeeuwen al aan één kerncentrale in Borssele, of twee met Doel erbij worden blootgesteld. Het lijkt me daarom dat wij al aan genoeg gezondheidsrisico door straling worden blootgesteld. Wanneer extra kerncentrales komen dan zijn dat zeker meer dan 300.000 Zeeuwen met een 5% grotere kans op kanker. Volgens de Nationale kanker registratie kregen in 2025 702 mensen per 100.000 in Zeeland de diagnose kanker. Om hoeveel extra kankergevallen onder onze inwoners en kinderen gaat het dan denkt u?

In bijlage 4 van de NRD staat dat Nederland zich conformeert aan het verdrag van Aarhus. Hierin staat dat burgers vroegtijdig, vooraf aan de locatiekeuze, geïnformeerd moeten worden over de belangrijke effecten van de activiteit op het milieu. Ik betwijfel echter of het Rijk Zeeuwse burgers heeft geïnformeerd over het verhoogd risico op kanker voor henzelf en hun kinderen. En ik betwijfel of Zeeuwen, als ze hiervan wisten, wel akkoord zouden gaan met extra kerncentrales. Hoe dan ook hebben Zeeuwen, omdat ze over deze risico's niet geïnformeerd worden, naar mijn beeld geen rechtmatig participatieproces kunnen doorlopen. Er kan dan ook geen sprake zijn van volledig geïnformeerde toestemming vanuit onze bevolking. Ik vraag u dan ook om dit nader te onderzoeken onder onze bevolking. Ook vraag ik me af of het Rijk de provincie en gemeentes heeft geïnformeerd over de risico's voor kanker onder onze bevolking. Heeft u voor ons als volksvertegenwoordiger volledig geïnformeerd een keuze kunnen maken?

De extra kerncentrales raken de gezondheid van ons allen. Moeten wij in Zeeland de extra kankergevallen onder onze inwoners en kinderen maar gewoon accepteren, of zeggen we gezamenlijk nee tegen de komst van extra kerncentrales in Zeeland en houden we Zeeland veilig en gezond voor onszelf en de volgende generaties. Dank u wel voor de aandacht.